

Miljøtilladelse

Ændring af kvægproduktion

Lykkesgårdsvej 2, 6740 Bramming

11.4.2018

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/726

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIKT	8
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
INDLEDNING	10
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	10
Husdyrbrugets beliggenhed.....	10
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	12
Driftsbygninger.....	15
Foder	16
Husdyrgødning	16
Energi- og vandforbrug.....	17
Råvarer og hjælpestoffer	18
Affald	18
Spildevand/restvand	19
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	20
Lugt	20
Støj, rystelser og transport	22
Støv, fluer og skadedyr	24
Lys.....	24
Driftsforstyrrelser og uheld	24
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	26
Landskab og kulturmiljø.....	26
Ammoniakpåvirkning af naturområder	26
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	31
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	32
HØRING	34
SAMLET VURDERING	34
BILAG 1	35
BILAG 2	38

Indledning

Miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrproduktionen på Lykkesgårdsvej 2, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkning fra ansøgers konsulent. Det indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til dette, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering under afsnittet "høring".

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Lykkesgårdsvej 2, 6740 Bramming kan ændres som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- Produktionsarealet er uændret på 2.482 m².
- Staldsystemet i stald 3 ændres fra spaltegulvsbokse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal),
- I stald 6 ændres et staldafsnit fra dybstrøelse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal).

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Lykkesgårdsvej 2, 6740 Bramming, matrikel nr. 1 a Lykkesgård. Ejendomsnummeret er 5610308470. Bedriftens CVR nr. er 72139712 og CHR nr. er 46275. Husdyrbruget ejes og drives af Kurt Loklindt Bolding, Lykkesgårdsvej 2, 6740 Bramming.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 201387. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. I de enkelte staldafsnit må der være følgende dyregrupper, staldsystem og maksimale produktionsareal:

Stald navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Alle kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.619
	Alle kvæg, Dybstrøelse	79
2	Alle kvæg, Dybstrøelse	35
3	Alle kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	92
4	Kalve (< 6 mdr.), Dybstrøelse	105
5a	Kalve (< 6 mdr.), Dybstrøelse	11
5b	Kalve (< 6 mdr.), Dybstrøelse	11
6	Alle kvæg, Dybstrøelse	426
	Alle kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	104

Placering af de enkelte staldafsnit kan ses på kort 2

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
3. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

4. Arealet til opbevaring af fast husdyrgødning fra kvæg på møddingsplads, må maksimalt være 56 m². Der kan dog etableres markstakke efter de gældende regler.
5. Overfladearealet på ejendommens tre gyllebeholdere må maksimalt være 911 m².
6. Overpumpning af gylle/afgasset biomasse fra gyllebeholder til gyllevogn og lignende skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
7. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Råvarer og hjælpestoffer

8. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
9. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
10. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

11. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
12. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Lugt

13. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

14. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholder, må i intet punkt målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

15. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Støv

16. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

17. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
18. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

19. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Uheld

20. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne.

Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017). Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 17. april 2018 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrbruglovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrbruglovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 15. maj 2018 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Lykkesgårdsvej 2 har søgt om at ændre produktionsarealet.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Kurt Bolding ønsker at udvide sin kvægbesætning på Lykkesgårdsvej 2, 6740 Bramming.

Produktionsarealet ændres indenfor de eksisterende staldafsnit. Et staldafsnit med fuldspaltegulv og et staldafsnit med dybstrøelse ændres til sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

På vegne af ansøger har Sagro den 21. december 2017 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

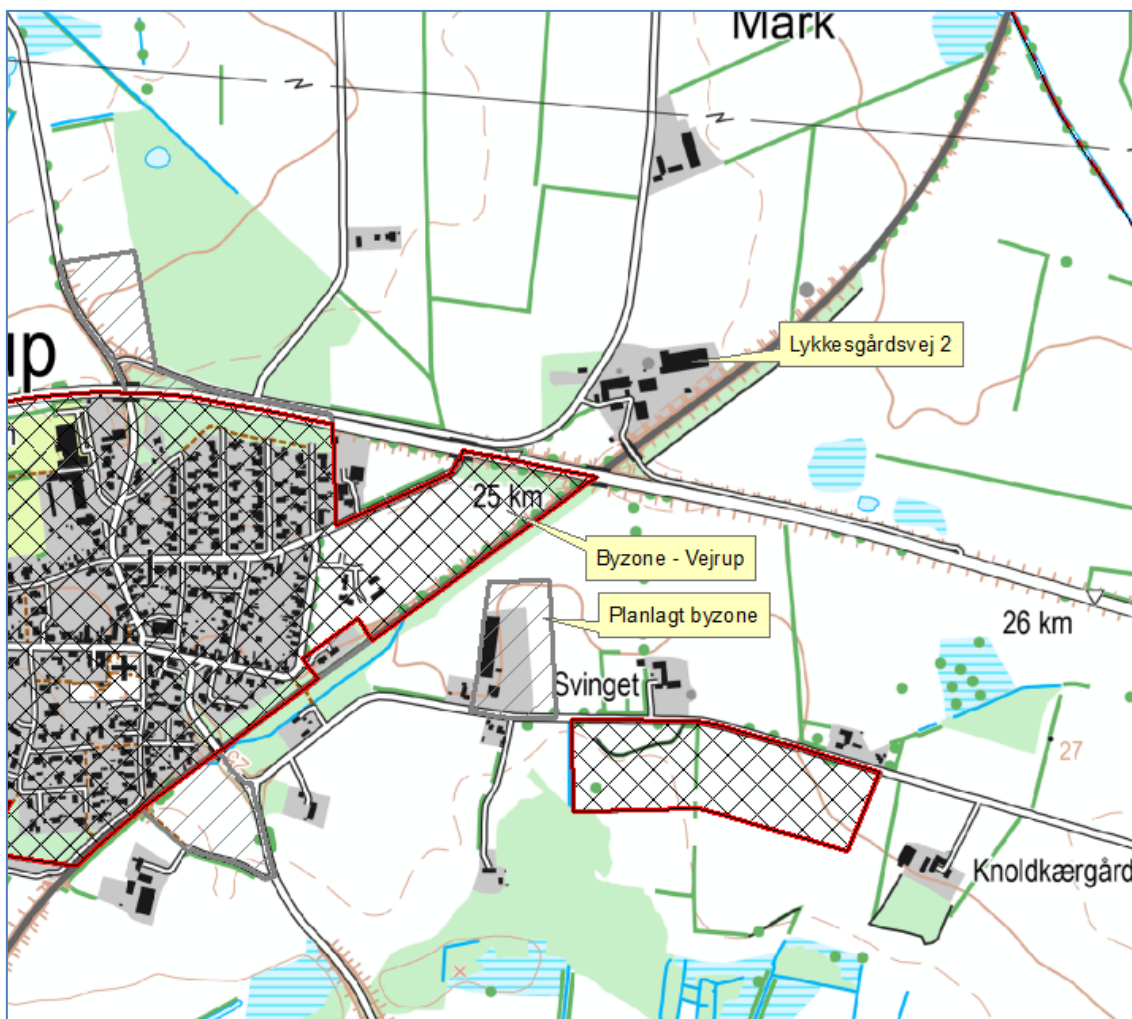
I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 201387 og er version nr. 4.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "22-030-030 Vejrup Landområde" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 865 af 23. juni 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 125 m fra eksisterende byzoneområde (Vejrup). Nærmeste planlagte byzoneområde er Vejrup Erhvervsområde, som er beliggende 310 m syd for husdyrbruget. Nærmeste samlet bebyggelse ligger ca. 1.091 m sydøst for husdyrbruget (Rebelsig).

Nærmeste nabobeboelse Lykkesgårdsvej 6 ligger ca. 282 m nord for husdyrbruget. Nærmeste nabobeboelse uden landbudspligt Lykkesgårdsvej 1 ligger ca. 412 m nordvest for husdyrbruget.

Husdyrbrugloven² fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra staldbygninger hvor der sker ændringer, hvis ikke andet er angivet.

² §§6 – 8 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (LBK nr. 256 af 21/03/2017)

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	334 m		50 m
Lokalplanområde	142 m	Vejrup	50 m
Byzoneområder	125 m	Vejrup	50 m
Sommerhusområde	>50 m		50 m
Naboskel	61 m	Naboskel mod sydøst (Banedanmark)	30 m
Beboelse på samme ejendom	25 m		15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m		25 m
Almen vandindvindingsanlæg	615 m		50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	60 m	Egen markvandsboring	25 m
Vandløb	>100 m		15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m		15 m
Sø	>100 m		15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	20 m		15 m
Kategori 1 og 2 natur	>10 m		10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav.

Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven (Afstande til naboskel, vandløb, søer, boringer, vej og egen beboelse) gælder kun for nye stalde, gyllebeholdere og lignende. Da ansøgningen ikke indeholder byggeri, er afstandskravene ikke relevante.

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
1. Løsdriftstald	2502,2	Naturlig ventilation	6 m	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	903,00
				Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	716,00
				Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	79,00
2. Velfærdstilbygning	36,8	Naturlig ventilation	3 m	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	35,00
3. Ungdyr	95,5	Naturlig ventilation	3 m	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	92,00
4. Kalvehytter	105,8	Naturlig ventilation	3 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	105,00
5a. Fælles hytte	15,3	Naturlig ventilation	3 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	11,00
5b. Fælles hytte	17,3	Naturlig ventilation	3 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	11,00
6. Ungdyr	1056,0	Naturlig ventilation	3 m	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	244,00
				Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	87,00
				Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	59,00
				Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	45,00
				Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	95,00
Sum					2482,00

Tabel 2: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept af forhåndsansøgning/vvm-screening fra hhv. 2003 om udvidelse af kvægbesætningen og etablering af ny stald samt 2006 om etablering af ensilagsplads.

I forbindelse med tilsyn i maj 2017 blev det konstateret, at dyreholdet var blevet udvidet, og derfor er der nu indsendt en ansøgning miljøtilladelse.

Ansøgt drift:

I løsdriftstalden (stald 1) er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i stalden frit kan skiftes mellem alle kvægtyper. Staldsystemet fastholdes som sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal).

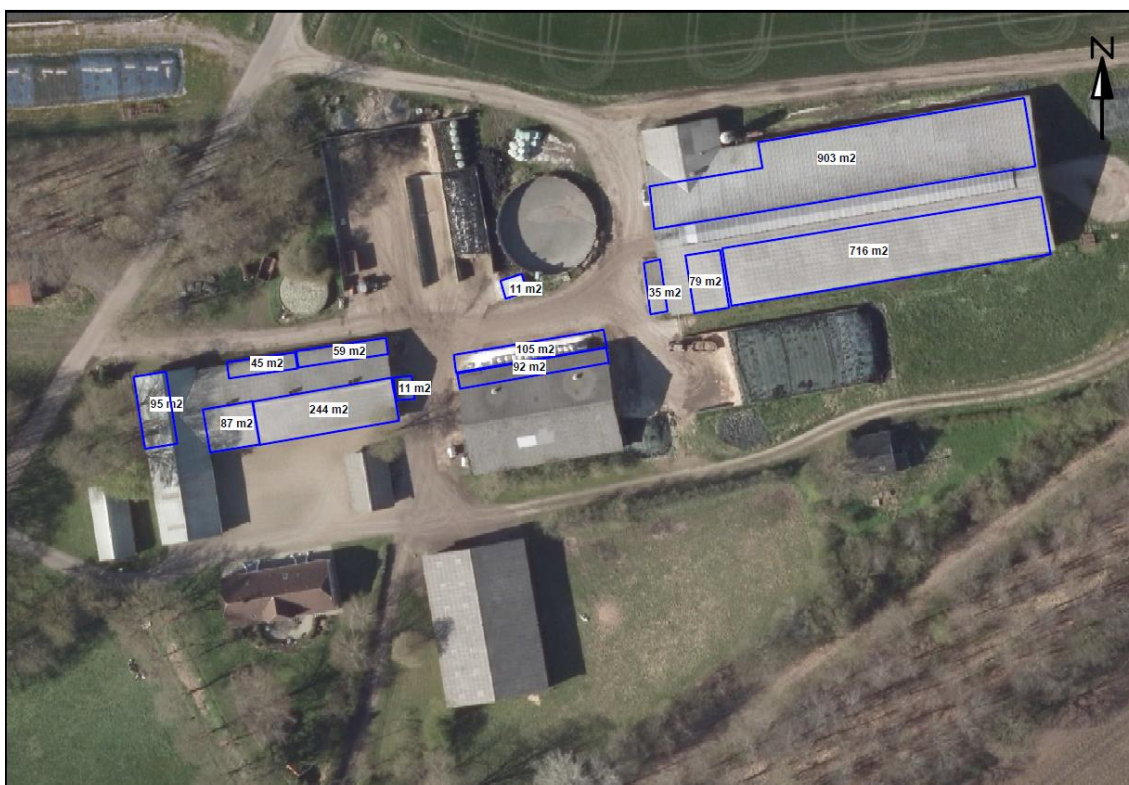
I velfærdstilbygningen (stald 2) er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i stalden frit kan skiftes mellem alle kvægtyper. Staldsystemet fastholdes som dybstrøelse.

I ungdyrstalden (stald 3) er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i stalden frit kan skiftes mellem alle kvægtyper. Staldsystemet (92 m²) ændres fra spaltegulvsbokse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal).

I kalvehytter og fælles hytter (stald 4, 5a og 5b) er der ikke valgt fleksgrupper. Det betyder, at der på produktionsarealet i disse stalde kun kan være kalve (under 6 mdr.).

I ungdyrstald (stald 6) er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i stalden frit kan skiftes mellem alle kvægtyper. En del af staldsystemet (45 m²) ændres fra dybstrøelse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Resten fastholdes som dybstrøelse og sengestald med spalter.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

Kort 2: Angivelse af produktionsareal

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge). Ansøger har valgt ikke at fratække nakkebomsarealet, for at opnå større fleksibilitet.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Driftsbygninger

I forbindelse med udvidelsen ændres staldsystemet i stald 3 fra spaltegulvsboks til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal), og i stald 6 ændres en dybstrøelseafdeling til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal).

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Staldsystem	Produktionsareal	Total areal/rumfang
1	Løsdriftsstald	Dybstrøelse	79 m ²	2.416 m ²
	Løsdriftsstald	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.619 m ²	
2	Velfærdstilbygning	Dybstrøelse	35 m ²	40 m ²
3	Ungdyr/maskinhus	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	92	165 m ² + 559 m ²
4	Kalvehytter	Dybstrøelse	105 m ²	105 m ²
5a og 5b	Fælles hytte	Dybstrøelse	22 m ²	22 m ²
6	Ungdyrstald	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	104 m ²	973 m ²
	Ungdyrstald	Dybstrøelse	426 m ²	
7	Lade			100 m ²
8	Garage			96 m ²
9	Stuehus			197 m ²
10	Maskinhus			594 m ²
11	Gyllebeholder		82 m ²	300 m ³
12	Plansiloer			950 m ²
13	Gyllebeholder		310 m ²	1.250 m ³
14	Plansilo			790 m ²
15	Gyllebeholder		519 m ²	2.000 m ³
16	Møddingsplads		56 m ²	56 m ²

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 3.

Kort 3: Situationsplan

Foder

Foder opbevares i ejendommens plansiloer og i markstakke efter behov. Markstakke etableres i henhold til den gældende lovgivning. Bygning 3 og 6 anvendes til opbevaring af råvarer.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der med den nuværende opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre	Størrelse m ³	Areal af lager m ²
11 – Gyllebeholder	300	82
13 – Gyllebeholder	1250	310
15 – Gyllebeholder	2000	519
Lejet kapacitet Gl. hovedvej 9	600	-
Møddingsplads	100	59
	4.150	911

Tabel 3: Oversigt over opbevaringslagre.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Dybstrøelse fra småkalve opbevares på møddingsplads ved gavlen af bygning 6, udlægges i markstak eller kommer i gylletanken som flydelag. Ansøger vil i fremtiden afsætte husdyrgødning til biogas. Det vil være en del af gyllen og al dybstrøelse der afsættes til biogas. Når levering til biogas påbegyndes, opstiller biogasselskabet en container til dybstrøelse, i forbindelse med at stalden tømmes.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Energi- og vandforbrug.

Da denne miljøgodkendelse gives til m² produktionsareal og ikke en besætningsstørrelse, er det ikke muligt at angive det præcise vand og energiforbrug ved den fremtidige drift. Dette vil afhænge af dyreholdets sammensætning. Nedenstående tabel angiver det nuværende forbrug af el, vand og dieselolie. Det fremtidige forbrug forventes at være på nogenlunde samme niveau.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	150.000 kWh	150.000 kWh
Vand	9.500 m ³	9.500 m ³
Dieselolie	17.000 l	17.000 l

Tabel 4: Energi- og vandforbrug

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af strømforbrug, idet der ikke bliver bygget nye produktionsanlæg. Der er naturlig ventilation i staldanlæg og der anvendes ikke energi til ventilation.

Elforbruget registreres kvartalsvis. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser.

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme brugsvand i driftsbygningen. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vandforbruget efter udvidelsen forventes at være uændret. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der anvendes drikkekar, som er placeret, så unødigt spild undgås. Vaskeautomat er forsynet med vandsparer. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. I

forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbruget af vaskevand. Til rengøringen anvendes højtryksrensere. Der sker en årlig registrering af vandforbruget.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at de oplyste forbrug ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte produktionsudvidelse.

Råvarer og hjælpestoffer

I maskinhuset er der en dieseltank fra 2005 på 1.800 l. Ved malkestalden er der en fyringsolietank fra 2003 på 1.200 l og ved medhjælperboligen er der en fyringsolietank fra 2017 på 1.200 l.

Olie opbevares i palletank eller tromle i maskinhuset. Medicin og medicinrester opbevares i malkestalden.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

Affald

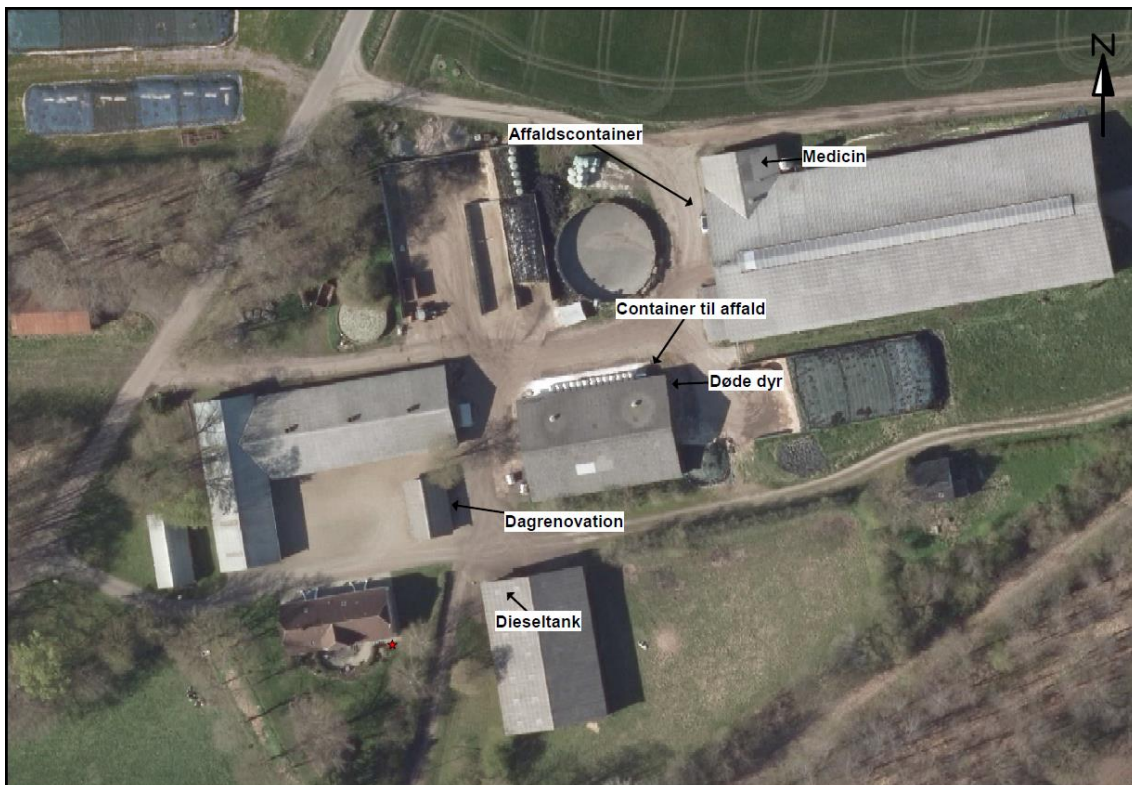
Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Medicin og medicinrester opbevares i malkestalden i bygning 1. Medicinrester og brugte kanyler afleveres til dyrlægen. Brugte kanyler opbevares i brudsikkert emballage.

Til erhvervsaffald er der opstillet en container, se kort 4. Containeren tømmes efter behov af Marius Pedersen. Derudover er der containere til dagrenovation ved malkestalden (bygning 1) og på østsiden af garagen (bygning 8). Her sorteres affaldet i glas, pap og papir, husholdningsaffald m.m. Containerne tømmes hver 14. dag af den kommunale ordning.

³ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Kort 4: Opbevaring af affald og diesel

Der er normalt ikke "ikke forbrændingsregnet affald" i forbindelse med den daglige drift. I tilfælde af denne type affald bortskaffes det til genbrugspladsen. Farligt affald som batterier, lysstofrør, spraydåser og lignende opbevares i maskinhus og bortskaffes også til genbrugspladsen. Jernaffald afhentes af skrothandler.

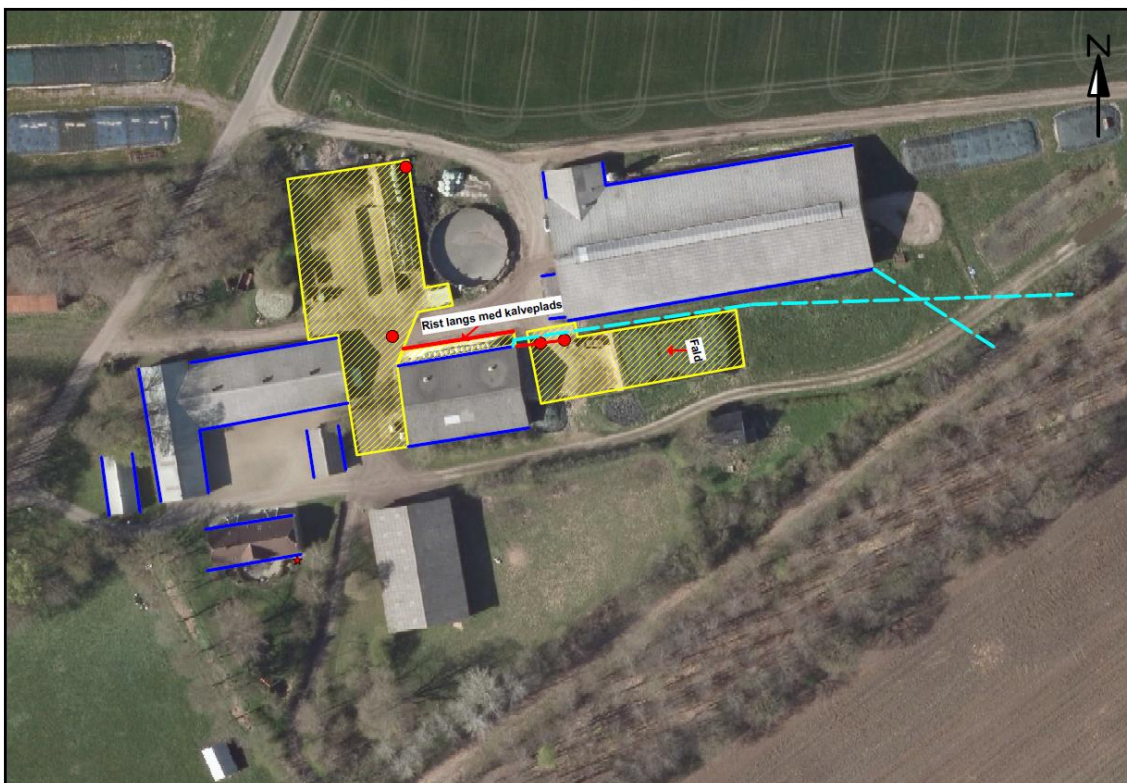
Døde dyr afhentes af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet konstateres.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til godkendt nedsivningsanlæg.

Alt processpildevand fra driftsbygningerne samt overfladevand fra befæstede arealer og plansiloer ledes til gylletanke. Der etableres en afløbsrist langs med kalvepladsen. Det forventes at der ledes ca. 1.794 m³ overfladevand til gyllebeholderen. Tagvand fra alle bygninger bortset fra maskinhuset ledes til banegrøften. Se kort 5.

Kort 5: Afløbsplan for overfladevand

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Gylle omrøres i stalden ca. en gang ugentligt med en varighed på ca. 0,5 time. Overpumpning til gyllebeholder sker ca. hver 14. dag. Dette tager omtrent 0,5 time.

Fremadrettet vil husdyrgødningen blive afhentet af biogasselskab. Det forventes, at gylle vil blive afhentet ugentligt, og afgasset biomasse kommer retur. Fast gødning/dybstrøelse forventes at blive afhentes omkring hver 14. dag.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle/afgasset biomasse inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Der er naturlig ventilation i staldene.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste geneafstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. Desuden bortscreenes staldafsnit, som ligger i en afstand på mere en 1,2 gange geneafstanden fra det pågældende område.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i							
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
Lykkesgårdsvej 1	0	FMK	87,7	87,7	498,3	Ja	Ja
Samlet bebyggelse	0	NY	191,4	172,3	1147,1	Ja	Ja
Byzone, Vejrup	0	FMK	277,4	277,4	218,3	Nej	Nej
Byzone, Vejrup	0	FMK	277,4	277,4	242,5	Nej	Nej

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 32 stk. 1 ("50 % reglen").

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Lykkesgårdsvej 1, som ligger nordvest for husdyrbruget. Nærmeste samlet bebyggelse er Rebelsig, og nærmeste byzone ligger umiddelbart syd for hovedvejen.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Som der fremgår af tabel 5 er geneafstanden til byzone længere end den vægtede gennemsnitsafstand til området.

Når lugtgeneafstanden er længere end den vægtede gennemsnitsafstand, skal der i udgangspunktet meddeles et afslag. Det følger imidlertid af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32, at en udvidelse i enkelte tilfælde alligevel kan godkendes. Det forudsætter, at den vægtede gennemsnitsafstand er længere end 50 pct. af geneafstanden, og den ansøgte udvidelse hverken medfører at husdyrbrugets samlede lugtemission forøges, eller at emissionen i de enkelte staldafsnit øges nærmere byzonen.

Meremission beregnes for hvert staldafsnit som forskellen mellem lugtemissionen fra husdyrbruget i nudrift og lugtemissionen fra husdyrbruget i ansøgt drift.

Nudriften fastlægges for hvert staldafsnit som den hidtil lovlige drift i henhold til tidligere meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet, og ikke efterfølgende er bortfaldet.

Nudriften på Lykkesgårdsvej 2 svarer til lovlig drift, jf. tidligere meddelte VVM-screeninger, tilsyn og anmeldelser.

Beregninger viser, at den samlede lugtemission samt emissionen i de enkelte staldafsnit ikke øges. Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at der er mulighed for at anvende 50 % reglen, selvom lugtgenekriterierne til byzone ikke er overholdt.

I den konkrete sag er der endnu ikke opført boliger i byzoneområdet, og der er udlagt et bredt beplantningsbælte i kanten af byzoneområdet, hvor der ikke vil blive etableret boliger. Den reelle afstand til området, hvor der i fremtiden vil kunne bygges boliger er 285 m fra vægtet gennemsnitsafstand. Den ukorrigerede geneafstand er 277 m. Esbjerg Kommune vurderer, at der er omstændigheder der taler for at anvende 50 % reglen, herunder at det ansøgte vurderes at have karakter af produktionsmæssig tilpasninger.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, støj fra transportere, mv.

Vacuumpumpe og kompressor er placeret indendørs, hvilket reducerer støjen. Der er ingen udendørs støvproducerende arbejdsgange.

Overpumpning af gylle til gylletank sker ca. 26 gange pr. år med en varighed af ca. ½ time pr. gang. Dette forventes ikke at ændre sig efter udvidelsen. Oprøring af gylletank foretages før udkørsel på mark primært om foråret.

Al ventilation er naturlig ventilation, hvorfor der ikke er støj fra mekaniske ventilatorer.

På husdyrbruget forekommer der ikke processer der kan medføre rystelser for omboende, på grund af afstanden til omboende. Transport på offentlig vej i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen kan kortvarigt medføre rystelser for de beboelsesejendomme der passerer. Rystelser i forbindelse med kortvarig forbi-kørsel vurderes dog ikke at være væsentlige.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Antal transporter/år Nudrift	Antal transporter/år Ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af mælk	183	183	-
Afhentning af levende dyr	30	30	-
Afhentning af døde dyr	12	12	-
Leverance af indkøbt foder	12	12	-
Grovfoder	200	230	+30
Levering af brændstof	5	5	-
Husdyrgødning fast	65	-	-65
Husdyrgødning flydende	250	270	+20
Levering til biogas	-	150	+150
Affald	26	26	-
Anden fragt	26	26	-
Transporter i alt	809	944	+135

Tabel 6: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Der forventes at ske en stigning på ca. 135 transporter årligt. Dette skyldes hovedsageligt, at der fremadrettet afsættes husdyrgødning til biogas, en større mængde gødning der skal udbringes, og en større grovfoderproduktion.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året. Mælk afhentes på alle tidspunkter på døgnet og sker efter mejeriets køreplan.

Det vurderes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støjgener i forbindelse med til- og frakørsel til ejendommen, på grund af den store afstand til omboende. Ejendommen er desuden omgivet af beplantning mod øst, vest og syd, som kan virke støjdæmpende.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Til bekæmpelse af rotter er ejendommen tilmeldt den kommunale ordning. Derudover er der katte på ejendommen. Der opleves normalt ikke problemer med fluer på ejendommen. Fluer bekæmpes efter behov med Neporex og smøremiddel.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

De eksisterende stalde er uden ovenlysplader. Der er lys via åbning i kip samt gardinventilation i sider på kostalden. Øvrige bygninger er enten uden eller med få lysplader. Der er udendørs lys ved gavlene i kostalden og foderladen. På vest, syd og øst siden af ejendom er der høj læbeplantning, som skærmer udsynet til ejendommen. Om natten er der alene orienteringslys i kostalden.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Hver 10. år kontrolleres gylletanke af en autoriseret gylletank kontrollør. Minimum en gang om året kontrollerer landmanden gylletanke visuel for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden.

Der sørges altid for god udluftning ved gylleudslusning.

Påfyldning af marksprøjte sker på betonplads med afløb til gylletank.

Dieselolietanke står på fast beton gulv uden afløb, og er installeret med automatisk slukning ved påfyldning.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at han har en procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på ejendommen (se bilag 2).

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skræner med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne er beliggende mere end 100 m fra Grisbæk og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om råvarer og hjælpestoffer. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sager, er der tale om en udvidelse af produktionen, i eksisterende lovlige bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁴, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3019,1	384,5	3403,5
Nudrift	2978,1	384,5	3362,6
8 års-drift	2947,3	384,5	3331,8

Tabel 7: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 3.332 kg N/år til 3.404 kg N/år. Dette skyldes, at staldsystemet i et staldafsnit ændres fra dybstrøelse til sen-gestald med spalter (bagskyl eller ringkanal), og i et andet staldafsnit ændres det

⁴ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

fra spaltegulvsbokse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Desuden er der i 2012 etableret et velfærdsafsnit.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen Lykkesgårdsvej 2 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om moser, enge og søer. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

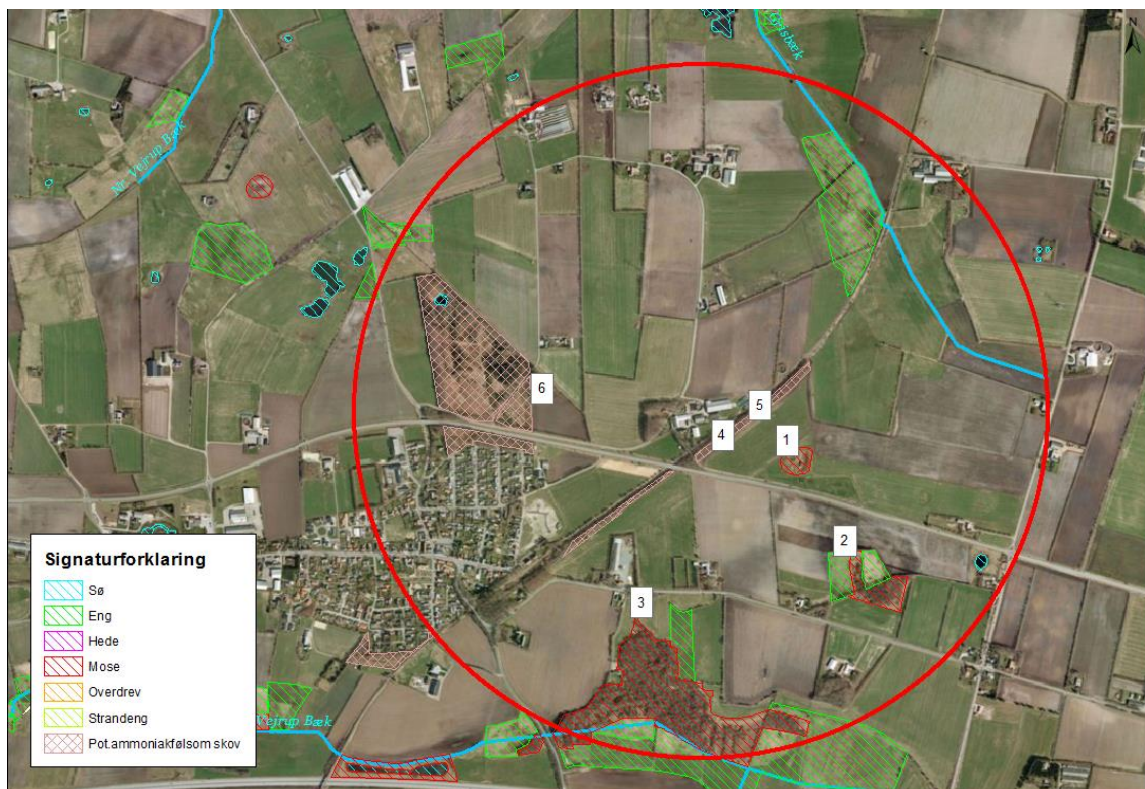
Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 15,9 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Lykkesgårdsvej 2 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 16,2 kg N/ha/år.

Med vedtagelse af husdyrbrugloven (lovforslag L114) ændres der ikke på det beskyttelsesniveau for ammoniak, som blev fastlagt i den tidligere husdyrbrugslov (lovforslag L12). Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 6).

Kort 6: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 8 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Mose	0,0	1,7	203	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
2. Mose	0,0	0,2	581	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
3. Mose	0,0	0,1	595	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
4. Pot. Ammoniakfølsom skov	0,1	2,8	49	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
5. Pot. Ammoniakfølsom skov	0,3	21,0	29	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering

6. Pot. Ammoniakfølsom skov	0,0	0,6	454	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
-----------------------------	-----	-----	-----	---	-------------	---

Tabel 8. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* *Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.*

***Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§25-28*

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur med nummer 1-6. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på lokaliteterne. Det vurderes, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 6). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade

på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til tilladelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 4,2 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal. Området modtager en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra ejendommen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagensævningsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer.

Af indsatsprogrammet for de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, fremgår det, at reduktion i kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne.

Miljøgodkendelse af husdyrbrug bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer og bidrager derved også til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode).

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne tilladelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 19,7 km SV for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 9,6 km S for anlægget), strandtudse (ca. 13,8 km SV for anlægget), løgfrø (ca. 8,6 km S for anlægget), stor vandsalamander (ca. 6,3 km S for anlægget) og birkemus (ca. 22,7 km V for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Grisbæk.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen er der en samlet årlig ammoniakemission på 3.383 kg NH₃-N. Ifølge ansøgningen beregnes det samlede BAT-krav opnåeligt ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde til 2.721 kg NH₃-N. Dvs. at husdyrbruget mangler at reducere ammoniakemissionen med 662 kg NH₃-N.

Der er kommet ny viden omkring virkemidler til reduktion af ammoniakemission fra kvægstalde, og det har vist sig, at bl.a. spalteskrabere ikke har nogen nævneværdig effekt. De eneste staldsystemer/-teknologier der lever op til BAT-kravet for nye

stalde er sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) med gylleforsuring og sengestald med fast drænet gulv. Miljøstyrelsen har samtidig meldt ud, at der senere på året kommer en ny husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, hvor emissionsfaktorer og BAT-krav vil blive revideret i forhold til den nye viden.

Miljøstyrelsen har den 9. marts 2018 udsendt en vejledning til håndtering af verse-rende godkendelser af kvægstalde i mellem tiden. Her fremgår det, at det er muligt at anvende husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 5, hvor det fremgår, at det i særlige tilfælde er muligt at fravige BAT-kravene, hvis ansøger kan godtgøre, at kravet konkret ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

På Lykkesgårdsvej 2 sker udvidelsen af dyreholdet i eksisterende bygninger. Der foretages en ændring af et staldafsnit på 45 m², som ændres fra dybstrøelse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) og et andet staldafsnit på 92 m² ændres fra spaltegulvsbokse til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal).

De to staldafsnit er kun 3 m brede, og derfor etableres sengebåse på tværs i forhold til foderbordet. Det er ikke fysisk muligt, at etablere sengestald med fast drænet gulv, da skraberne i så tilfælde skal skrabe gødningen ud mod foderbordet, og indretningen betyder, at der skal etableres flere sektioner med dette staldsystem.

Alternativt kan der etableres sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) samt gylleforsuring. Det er dog ikke er proportionalt at etablere gylleforsuring i små staldafsnit, hvis der ikke i forvejen er installeret gylleforsuring i de eksisterende staldafsnit.

Ifølge Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder" fra 11.11.2010 er det ikke proportionalt at etablere fast overdækning på gyllebeholdere til kvæggylle, da den samlede meromkostning pr. kg N reduceret overstiger 100 kr.

Esbjerg Kommune vurderer, at BAT-kravene i det konkrete tilfælde kan fraviges, da det ikke er proportionalt i forhold indretning og drift af husdyrbruget på Lykkesgårdsvej 2.

Der stilles vilkår til arealet af de forskellige staldsystemer.

Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.
- Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at for så vidt angår BAT ved opbevaring af flydende husdyrgødning omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Der stilles vilkår om, at overpumpning af gylle skal foregå under opsyn. Desuden skal det foregå på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder eller med en gyllevogn med fastmonteret sugetårn med returløb.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der kommet en bemærkning fra ansøgers konsulent om præcisering af opbevaring af fast gødning på møddingsplads (vilkår 4).

Esbjerg Kommune har tilrettet vilkår 4. Da tilretningen af vilkåret kun er en præcisering og ikke en stramning eller slækkelse af vilkåret, vurderes det ikke nødvendigt, at sende udkastet til miljøtilladelse i fornyet høring igen.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Ådal

Arter:

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Riggær
 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
 91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y		F3
Hvid stork	Y		F1
Rørhøg	Y		F3
Hedehøg	Y		F1
Sorthovedet måge	Y		
Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	
Vandrefalk		T	
Kortnæbbet gås		T	
Grågås		T	

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
Birkemus (betulina)
Odder (Lutra lutra)
Marsvin (Phocoena phocoena)
Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
Uægte karett ("Caretta caretta")
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
Klokkefrø (Bombina bombina)
Løgfør (Pelobates fuscus)
Løvfør (Hyla arborea)
Spidssnudet frø (Rana arvalis)
Springfrø (Rana dalmatina)
Strandtudse (Bufo calamita)
Grønbroget tudse (Bufo viridis)

Fisk

Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Insekter

Bred vandkalv (Dytiscus latissimus)
Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
Eremit (Osmoderma eremit)
Sortplettet blåfugl (Maculinea arion)
Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis)
Stor kærguldsmed (Leucorrhinia pectoralis)
Grøn kølleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (Unio crassus)

Planter

Enkelt månerude (Botrychium simplex)
Vandranke (Luronium natans)
Liden Najade (Najas flexilis)
Fruesko (Cypripedium calceolus)
Mygblomst (Liparis loeselii)
Gul stenbræk (Saxifraga hirculus)
Krybende sumpskærm (Helosciadium repens (= Apium repens))

Bilag 2

Proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på ejendommen.

Gylle ved uheld:

1. Ved større overløb af gylle eller brud på gylletanken RING 112

Oplys:
Navn, adresse og telefon nr. der ringes fra.
Hvad er der sket, og hvor meget er der løbet ud.
Er der risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring
2. Ved mindre spild kontaktes ejeren Kurt på tlf. 75190276 eller mobil 27514031.
3. Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøft. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende, afhængig af mængden af gylle. Er gylle løbet til grøft skal grøften fyldes med jord, så det samles og kan suges op igen.

Olie/kemikalier ved uheld:

- Ved større spild af kemikalier eller olie vil materialet blive forsøgt opsamlet og der ringes 112
- Ved fare for forurening af nærtliggende vandmiljøer i forbindelse med sprøjtning af afgrøder ringes der 112
- Ved brand på bedriften vil der blive ringet 112 og indsatslederen vil blive orienteret om lokaliteterne for opbevaring af kemikalier og olie samt andre miljøfarlige stoffer.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk